Leanne Aantjes, melkveehouder in Streefkerk over realtime meten van weideuren:

“Weidegang verdient meer beloning en waardering”

Elk weideseizoen lopen de koeien van maatschap Aantjes tussen de 3.000 en 4.000 uur in de wei. De maatschap in Streefkerk wordt gevormd door Jan, dochter Leanne en zoon Daan. Bovengemiddelde weidegang is op het bedrijf een bewuste keuze. Een gesprek met Leanne. Zij vindt dat de waardering voor weiden achterblijft. Geborgde weideuren zouden volgens haar niet alleen financieel meer waarde moeten krijgen, maar ook moeten kunnen worden ingezet als maatregel voor ammoniakreductie.
Als één van de 10 deelnemers aan Meet Weet Weidegang test maatschap Aantjes de innovatie van Moniott, een systeem dat de weideuren realtime registreert en vastlegt.

Waarom doe je mee aan Meet Weet Weidegang?

“We realiseren al jaren veel weidegang, maar daar staat nauwelijks iets tegenover.
In de KringloopWijzer kan veel weidegang zelfs nadelig uitpakken.
Wij zijn ervan overtuigd dat weidegang waarde heeft voor biodiversiteit, dierenwelzijn en waterkwaliteit.
Als weideuren onafhankelijk geborgd zijn, past daar wat mij betreft meer waardering en beloning tegenover.
Die waardering vind ik misschien nog wel belangrijker dan de beloning.
Bovengemiddelde weidegang moet ook positiever terug komen in de kengetallen van je bedrijf.”

MAATSCHAP AANTJES IN CIJFERS

130 melkkoeien	**8.500 L** per koe per jaar	**100** stuks jongvee
2 × 10 melkstal	**100 ha** grasland waarvan 20 ha natuurgrond	**40 ha** huiskavel

3.000–4.000 UUR WEIDEGANG PER JAAR

Hoe ziet de weidegang op jullie bedrijf eruit?
“We passen rantsoenweiden toe. Na iedere melkbeurt krijgen de koeien een nieuw stuk gras. Ze kunnen daarbij ook teruglopen naar het stuk waar ze eerder hebben geweid. In een normaal jaar beginnen we zo vroeg mogelijk, meestal rond half april. De schapen helpen daarbij omdat zij tot ongeveer half februari op sommige percelen lopen. Dan ontstaat er een soort groeitrap en kunnen we vroeg beginnen.
Als het weer het toelaat, gaan we door met weiden tot half november of soms eind november. We zitten eigenlijk altijd boven de 3.000 weideuren per jaar. Vorig jaar kwamen we zelfs boven de 4.000 uur uit.”

Welk meetsysteem voor weideuren test je en hoe werkt dat op jullie bedrijf?
“Wij hebben nu voor het tweede seizoen het systeem van Moniott via het project Meet Weet Weidegang. De koeien dragen in een houdertje een tag aan de halsband. In de stal hangen drie ontvangers die via bluetooth registreren of een koe binnen is. Wordt een koe niet door die ontvangers waargenomen, dan wordt ze als buiten geregistreerd. Op die manier wordt per koe bijgehouden hoeveel tijd ze in de wei doorbrengt. Dat wordt zowel per koe als voor heel de koppel inzichtelijk in de app. ”

“Geborgde weideuren moeten eigenlijk gewoon tellen als maatregel tegen ammoniakemissie .”

Werkt de techniek zoals je had verwacht?
“Daar zitten nog wel aandachtspunten. Vooral de uitval van de tags vind ik een punt. In het eerste seizoen hebben we er ongeveer twintig moeten vervangen omdat ze niet meer werkten. En als een tag uitvalt, krijg je daar niet automatisch een melding van. Je moet zelf in het systeem kijken welke koeien niet meer worden uitgelezen. Ook de registratie op percelen vlak bij de stal is nog niet altijd goed. We hebben het systeem daarvoor laten kalibreren, maar ik heb daarna nog meegemaakt dat een deel van de koeien als binnen werd geregistreerd terwijl ze allemaal buiten liepen. Dat moet natuurlijk kloppen als je uiteindelijk naar een geborgd systeem wilt.”

Heb je zelf iets aan de gegevens die het meetsysteem oplevert?
“Op dit moment nog relatief weinig, omdat het systeem nog niet geborgd is. We halen met onze weidegang de bestaande normen voor bijvoorbeeld de eco-regeling en de zuivelfabriek sowieso al. Extra uren leveren ons nu niet direct iets extra’s op. Daarom is het voor mij belangrijk dat er uiteindelijk meer met die geborgde uren kan worden gedaan. Als je investeert in een meetsysteem en er als melkveehouder ook tijd in steekt, moet daar uiteindelijk iets tegenover staan.”

Wat moet er nog verbeteren aan het Moniott systeem?
“Het moet vooral gemakkelijker worden om wijzigingen zelf door te voeren. Als een koe vertrekt, een andere tag krijgt of na het afkalven weer terugkomt in de melkveestapel, wil je dat meteen zelf kunnen aanpassen. In het eerste jaar moest veel daarvan nog via kantoor of een Excelbestand. Idealiter wordt het systeem gekoppeld aan het managementsysteem dat je toch al gebruikt. Dat geldt bij ons ook voor droge koeien. Die gaan naar een andere stal en lopen daar buiten. Ook die uren wil je natuurlijk blijven registreren. Het zou veel praktischer zijn als zulke wijzigingen automatisch worden overgenomen.”

Je zei dat veel weidegang in de KringloopWijzer nadelig uitpakt. Wat bedoel je daarmee?
“De KringloopWijzer is oorspronkelijk sterk vanuit efficiëntie ontwikkeld. Bij veel kengetallen pakt het gunstiger uit als je heel efficiënt voert en produceert. Extensieve bedrijven met natuurgrond en veel weidegang lopen daardoor tegen bepaalde kengetallen aan. Bij weidegang heb je bijvoorbeeld beweidingsverliezen ten opzichte van maaien. En gras van natuur- of weidevogelpercelen hebben door een uitgestelde maaidatum vaak een lagere voederwaarde. Dat zijn bewuste keuzes, maar die kunnen vervolgens wel nadelig terugkomen in de cijfers. Ook voordelen van weidegang, zoals het buiten gescheiden terechtkomen van mest en urine, zie je niet als zodanig terug in de KringloopWijzer. Dus hoog tijd dat dit wordt verbeterd in die tool.”

Wat zou geborgde registratie van weiden voor jullie bedrijf kunnen betekenen?
“Dan kun je aantonen wat je daadwerkelijk doet. Als een koe acht, tien of twintig uur per dag buiten loopt, heeft ze veel minder uren in de stal. Met het oog op verdere emissiereductie vind ik het belangrijk dat daar ook rekening mee wordt gehouden. Je wilt voorkomen dat een bedrijf met heel veel weidegang vervolgens dezelfde stalaanpassingen moet doen als iemand die zijn koeien niet weidt.
Daarnaast hoop ik dat weidegang beter wordt gewaardeerd. Niet ieder bedrijf hoeft hetzelfde te doen. Een ander bedrijf kan op een andere manier goede prestaties leveren. Maar melkveehouders die veel weidegang realiseren, moeten daar ook voor beloond worden.”

Wanneer is Meet Weet Weidegang voor jou geslaagd?
“Als borging ook daadwerkelijk wordt beloond. Zo’n systeem kost geld en je moet er als melkveehouder tijd in steken. Dan moet daar uiteindelijk iets tegenover staan. Maar het systeem zelf moet ook betrouwbaar en praktisch zijn. Tags moeten meerdere jaren meegaan en je moet er als melkveehouder niet voortdurend achteraan hoeven. Bij een stroom- of internetstoring moet er bovendien een goede oplossing zijn voor ontbrekende gegevens, zonder dat je daarmee de geborgde registratie zomaar kunt beïnvloeden. Als het een zorgeloos systeem wordt dat goed aansluit op de bedrijfsvoering, dan zie ik er zeker mogelijkheden voor.”

“Misschien vind ik waardering voor weidegang wel net zo belangrijk als de beloning.”

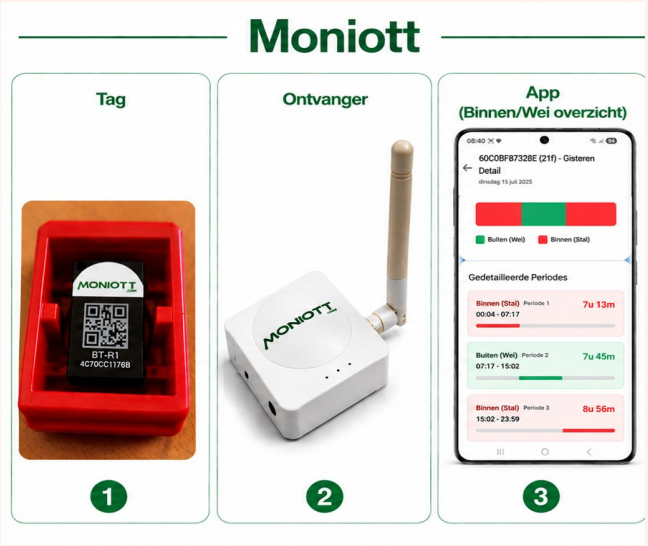

www.meetweetweidegang.nl info@meetweetweidegang.nl

MEET WEET WEIDEGANG